

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 140. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár havi: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Szerda, november 13.

Bizánc.

Bizánc kapuit a bolgár seregek fenyegetik. Kóburgi Ferdinánd, az egykori magyar huszárhadnagy Mohamed utódát kiüzni készül Konstantinápoly falai közül. Már hadihajók állanak az Aranszarvban, hogy a kisázsiai partra vigyék a szultánt. Rodostó körül már Ferdinánd seregének paripái száguldoznak és bolgár papok vágnak, hogy a Szófia gyönyörű templomának ormáról kettős kereszt hirdesse, mint imádkoznak megint ők benne. Bizánc előtt ott áll a bolgár.

A balkáni nagy leszámolás folytán Európaszerte számon kéri a diplomáciát cselekvéseit. Mondják: rosszul láttak és nem tudják, mi készül. Mily balga beszéd! A történelem minden eseménye váratlanul jő. Uj alakításokat nem lehet sem előre látni, se megjósolni, se matematikailag kiszámítani. Amikor Mohamed hadi megjelentek Bizánc falai előtt, Konstantinosz udvara mosolyogva nézte a küzdelmet. Egész Európa hiu erőlködésnek vélte a törökök ostromát. Bizánc mégis elesett és a félhold majdnem öt századig nem látott ellenséget. Konstantinosz lehullott keresztjét most Kóburg Ferdinánd tűzné ki újra a Szófia tornyára. Bizánc körül megint meglepik a világtörténelmet.

Nemzetek születnek, nemzetek elvesznek. Hol vannak a nagy birodalmak, amelyeket egykor rettegett a világ? Uj, meg új hatalmak keletkeznek. A spanyol világuralom ma szinte legendaszerű: az a pár millió spanyol, aki felszabadította magát a már uralomtól, a félvilág ura lett. A délszláv államok se a tömegével győztek; itt egy nemzeti szélhajtás mérte csapását egy korhadt nemzet kihalt fejére. Uj világuralom is keletkezhetik, ki tudja? A normánok,

a hollandusok vagy a görögök se voltak többen, mint Ferdinánd bolgárai s ki tudja, Gesov, vagy Pasics neve nem vésődik-e az örök emlékezetbe...

Ugy látszik, a nemzeteknek nincsen reneszánszuk. Minden nemzeti erő egyszer tökéletesen kialakul és akkor eléri minden dicsőségét, diadalát és megkapja pályabéréit. Róma ereje Caesar alatt sujtott legerősebben, a gall sas Napoleon fölött emelkedett legmagasabbra. Nálunk Nagy Lajostól Mátyásig diadalmaszkodott a magyar imperiálizmus, a török Szulejmánnal jutott el Bécsig. Most új nemzetek törnek elő, friss erők lépnek a színpadra, használatlan energiák kezdnek érvényesülni. Mondják: a kulturátlan balkáni népek nem lehetnek államalkotók. Mily dőre beszéd! Több kulturája volt-e a gepida vezérnek, aki elfoglalta Lombardiát, mint a római kulturától áthatott bennlakó latinok? A normán talán kulturájával győzte le a britet? Ó, dehogyan.

Friss erők, szinte kulturátlan energiák vad érvényesülése volt mindenkor a harci győzelem. Régi kultúrák pusztulnak, újak születnek. Minden nemzet alkalmas a kulturáltságra, — csak megfelelő gazdasági viszonyok közé jusson. Bulgáriának ezután háromszor annyi bírónak, ügyvédnek, orvosnak, mérnöknek lesz szüksége, mint eddig. Már nemcsak a kecskepásztorok és a földművelés fog kényeret adni, de az irás, sőt a jog, még a cirkalom is. Meglátják: tele lesznek Európa egyeteméi délszláv tanulókkal és husz év múltán épp úgy tudnak mindent, mint a tulkulturált svéd, vagy norvég.

Bizánc falai előtt áll már Ferdinánd cár. Hol vannak a régi jó viccek a balkáni uralkodók koronáiról? Most tessék karrikatúrákat

rajzolni a nagyorrú Ferdinándról, a kecskepásztor Nikitáról, a fiatal uralkodó Petárról és a megijedt Györgyről! Most tessék figurázni őket ahogy Bizánc előtt állanak és magyarárn szólva úgy fűtyülnek a nagyhatalmakra, amilyen szépen csak az ilyen szabad népek tudnak fűtyörészni.

Bizánc sorsa még bizonytalan. Európa lélekzetét visszafojtva várja: mi lesz a hódítások vége? Hol lesz a megállás, hol a kibontakozás? Bizánc ostroma nem hoz könyveket szerte Európában az anyák szemébe, talán azért, mert egy öreg királynak — nincs fia!

Nincs mozgósítás!

Háborus vaklárma Debreczenben.

Csapatpótlások Boszniában.

Debreczenből katonákat szállítottak Boszniába és Dalmáciába. Ezzel kapcsolatban természetesen mozgósítási hírek terjedtek el Debreczenben. A katonák tegnap este ijedt arccal járták be a trafikokat, olyan lapokat keresve, amelyekben a mozgósításról van szó. Megnyugtathatjuk őket, mint a tartalékosokat. A csapatszállítások más okból történtek. Múltán az idén a besorozott újoncok száma több, az egyes csapatok is nagyobb létszámot kapnak. A létszámemelés főleg a tüzéség megerősítése érdekében történt s most a tüzer- és vértüzezredek teljes létszámában dolgozhatnak.

Ezeket a csapatszállításokat, melyek állandó jellegűek, egyes helyeken mozgósításnak hiszik. Szükségesnek látjuk megállapítani illetékes helyről való értesülés alapján, hogy

ami történik, az nem mozgósítás, nem az semmiféle burkolt formában.

Titkosan mozgósítani egy ilyen hadseregben, mint a miénk, nem lehet. Hiszen ahhoz emberek behívása, lovak vásárlása, élelmiszerek beszerzése szükséges. Ha egyszer a mozgósítást elrendelik, huszonnégy óra alatt be kell vonulnia minden tartalékosnak. A mozgósítás királyi parancs alapján történik. Hol van eddig ez a királyi parancs?

A másik forma a csapatoknak hadi létszámra való emelése. Ez részlegessé behívások útján történik. Eddig ilyen behívót senki se kapott.

Mi történik tehát? A monarchia nem készíti háborúra, de egy hadseregnek mindig készen kell lennie a háborúra. Természetes, hogy teljesen normális viszonyok között bizonyos intézkedések fölöslegesek. Mily helyt azonban viharfelhők jelentkeznek, szükséges bizonyos elővigyázati intézkedések megtétele. Ilyen az is, hogy a 15. és 16. hadtest területén teljes béke létszámon vannak a csapatok, ami azt jelenti, hogy ezuttal ott nincsenek a csapatoktól elkomm. andirozsok s minden ember a helyén van. Múltán egy hadtest teljes béke létszáma mintegy 25.000 ember, a két hadtest területén ötvenezer katonának kell lennie. Múltán azonban mintegy tízezer ember hiányzott, október óta ennyivel kellett más hadtestektől való elvonás útján emelni a bosznia-hercegovinai csapatok létszámát. Ez meg is történt s az utolsó csapatokat most szállítják le a déli határra.

Egyelőre tehát nincs mozgósítás s lehetőleg nem is lesz...

Modern és a legjobb Villamos berendezések
rendelje meg
PÖLDVÁRI-ÉRT
helyi telefon 168
gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

Az őszi idény beálltával ajánljuk Szabó Miklós

férfi-, nő- és gyermekruhák nagyvárosát Debreczen Piac-
utca 10. (az Alföldi tak. szemben), hol az összes őszi férfi-
és nőruhák, felöltők, raglánok, téllkabátok stb. stb. a legfino-
mabb és legjobb minőségben a legolcsóbb árak mellett
szerezhetők be. **Telefon 10-64.**

Vizvezetékek, Gyenes Antal, Csapó-u 6. Telefon 15.
esatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett —
Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását
csekély díjazásért elvállalom.

Italos volt.

Szekezen a halálba.

Hajdudorogi tudósítónk jelenti, hogy ott tegnap délután borzalmas szerencsétlenség történt a város határában.

Kis Ferencz hajdudorogi kocsis trággyát szállított a gazdája szállókertjébe. Útközben azonban felöntött a garatra: alaposan bepálinkázott.

Egyszerre csak megbokrosodtak a lovak és az ittas ember nem volt képes megfékezni őket. A lovak eszeveszetten száguldtak tova. Kis Ferencz lebukott a szekérről és oly szerencsétlenül történt az esése, hogy a szekér kerekai átmentek rajta.

Rögtön szörnyet halt. A vizsgálatot megindították a szerencsétlenségnek az ügyében, amely megállapította, hogy az egészen az az oka, hogy Kis ittas volt. A szerencsétlen ember tehát ismét szaporította egygyel az alkohol áldozatainak a számát.

Kis temetésére — mivel haláláért felelőség senkit sem terhel — az ügyészség megadta az engedélyt.

Gyilkos férj.

Megölte a feleségét.

Rémes, háborzongató gyilkosságról ad hírt kőmörő tudósítónk. Balogz Menyhért kőmörői gazdaember baltacsapásokkal oly súlyosan megsebesítette a feleségét, hogy eszméletlen állapotban a kórházba kellett szállítani. Az asszony belehalt szenvedett sérülésibe. A boncoláskor az orvosok 96 sebet állapítottak meg a szerencsétlen asszonyon, melyek mind egyike élis baltától származott és köztük 16 valósággal kilyukasztotta a koponyáját.

A gyilkos férj tipikus példája a Lombroso átöröklési tanának. Határozottan megállapítható, hogy terhelt családból származott.

Egyiktestvére meggyilkolta egy másik testvérét. A gyilkos isült már egy esztendő, amiért egy testvérét megölte és első felesége is gyanús körülmények közt halt meg, amikor most szintén ki fog a nyomozás terjeszkedni.

Az átöröklött terhelttséghez hozzájárult még az alkohol mérge is. A gyilkos ugyanis áldozatával együtt szenvedélyes alkoholistá volt és rendszerint mindeketten be voltak rugva. Ilyenkor aztán furcsa kedvtelése volt a férjnek. Elkezdett füttyülni és az asszonynak a füttyűszóra táncolni kellett. A minap megint rájött Balogz furcsa passziója. Felésgestől együtt sok pálinkát ittak és ekkor Balogz

ismét füttyülni kezdett. Az asszony azonban ezúttal annyira ittas volt, hogy még táncolni sem tudott.

Módfelett bosszantotta ez kedves élete párját és ezért odakiáltotta az asszonynak:

— Nem jól táncolsz, hé!

És a nyomaték kedvéért a kezé-ügyében levő balteával az asszonyra sújtott.

A szegény asszony rémülten felsikoltott és az ütése emelt balta előtt örült táncba kezdett. De sehogya se tetszett a tánc a férjnek s ezért még egy ütést mért a szerencsétlen asszonyra.

Balogz a földre zuhant és óriási fájdalmában kinosan fetrengett a földön.

A brutális férjet most már örjögöve tette a kiömlő ver, a baltával neki esett az asszonynak és addig ütötte-verte, míg életet sejtett benne. Ekkor aztán, mint aki jól végezte a dolgát, lefeküdt aludni.

Az asszonyra a szomszédok bukkantak rá és bevitték a kórházba, de nem lehetett megmenteni, belehalt sérüléseibe.

Egy aktuális téma.

A tuberkulózis nálunk.

Korunk egyik legnagyobb ellen-sége kétségkívül a tüdővész, az a betegség mely mindaddig diadalmasan szembeszállt az orvosi tudománnyal, és a jó Isten a megmondhatója, hogy mikor következé-ej az az idő amidőn gyökeresen orvoslást fogunk találni a nyavalyára. A modern kor kifejlődött és hatalmas tudománya elsőrendű professzorok kísérletei meddőnek bizonyulnak a rettenetes rákfőnével szemben.

Minden esztendőben nemzetközi konferenciára gyűlnek össze a világ kiváló szaktekintélyei, — melyen meghányják-vejtik a tennivalókat a védekezési módokat, egy-egy közülük bemutatva kísérlete eredményeit: az általuk jónak vélt szérum közül egy sem tesz meg az szolgálatot, amit a feltaláló tan-avagy az egész emberiség várna tője. Ilyen körülmények között nem marad más hátra, mint a védekezés. NVédekezni lehet a kór-aggal szemben, de alaposan szánalni nem tudják a tuberkulózist.

Pedig égetően nagy szüksége volna az emberiségnek olyan szérumra, mely gyökeresen kpusztítható volna a tüdővész. Egyedül Magyarországon mintegy 60,000 áldozatot szed évente a ragályos betegség. Ilyesztő numerus, megdöbbent minden érzni tudó embert s mégis a jg tudjuk csökkenteni e féjelmetes számmennyiséget.

Nájunk csak az utóbbi időkben kezdtek egy és más intézkedéseket tenni, hogy a tuberkulózis rohamos terjedésének, nagyarányu elharpódzásának útját álljuk. A külföldön e tekintetben jobbak voltak a viszonyok. Régebben belátták, hogy a tüdővész ellen hathatosán kell védekezni, meri egyre több áldozatot szed. Szigorú rendszabályokat léptettek életbe, a tisztaságra kiválóan nagy suljt fektettek, szanatóriumokat létesítettek, melyekben a szegénysor-

su tüdővészesekeket gonozzák. Bárna nem sikerült elejét venni e borzalmas kórságnak, féktelen tovább terjedését meg tudták gátolni.

Az orvosi világnak még egyik fő-ammicióját képezi a tényleges, a valódi tüdővész elleni gyógyítószer feltalálása. Száz meg száz tudományos férfi buvátkedik, kutat, fűrkész éjjel-nappal, hogy az emberiség segíthessen, s ha valamelyiknek sikerülne a célra vezető szérumot feltalálni, az emberiség legnagyobb, legigazibb jólétét üdvözölné benne

A divatról.

S hogy a teli szezon előbbre halad, akkor a hölgyek jobb toálettel is gazdagítják a ruhafárakat, egy látogató, egy hangversenyruhával, a melyet délutáni látogatásokban és esti társaságokban is viselni lehet.

Mert minden józan és okos asszony legfőbb örekvése az, hogy a ruháit úgy ossza be, hogy lehetőleg sok és különféle alkalmakkor hasznave-

hető lehessen, úgy hogy az értékes anyag s a drága készitési költség mintegy kiegyenlítődjenek. — A jó anyagból való ruha pedig mindig praktikusabb, mint az olcsóbb és rosszabb anyagból készült és ugyan-

ez vonatkozik a díszítésekre is. Egy toálett leírását adjuk itt s ennél ilyen szempontokat tartottunk szem előtt. Ez egy kék fehér sávusu foulard- vagy szövetruha. A deréknek nyakban egy keskeny, de nagyon mélyre érő betelje van fehér atlasz-

ból, vagy pedig Satin de soirból. A szövet sávózása egyben díszítésül is szolgál és itt a derékon úgy alkalmaz-

mazzák, hogy a két előrészt egy nagy kék bársonycsokorban találkozik és itt a csikok szöveget alkotnak.

Az öv szintén sötétkék bársonyból készült. Az ujjak hosszúak és szűkek és egy kiugró huzott csipkéből való fehér rüsz zárja be őket. A hátrész egészen sima. Kurta dereku hölgyeknél az öv csipőtől lefelé, —

hosszuderekuaknál onnan felfelé helyeződik el, úgy hogy a derék szélesség szerint hosszabbnak, vagy rövidebbnek lássék. Az alj tunika, amely elől kettévált és közvetlenül a bélére van ráakva. A kettéválás már csipőben kezdődik. ahol elől, közép-

ben már mintegy tíz centiméter széles fehér atlasz csikot enged kilát-

szani, amely elől a szoknya szegélyéig tabliert képez; és amely két sor behuzott gombbal van díszítve. Az alj szabadon hagyja a lábát.

A ruha előállítás költségeinek kétféle változata alig mutat árkülönbséget: 5 méter szövet, 140 m. széles á 5 kor.: 25.— korona. 6 méter belés á 90 fillér: 540 korona. 1 méter duplaszélés liberty 4 kor. 1 méter ferdére vágott kék bársony 240 korona. 1 méter csipke 50 fillér.

Apró kellékek 3 korona. Varrónó 12 korona. Összesen 52,30 korona.

Ha szövet helyett nyolc méter 2 korona 50 filléres foulardot használunk, akkor még 5 koronát megtakarítunk. Ha pedig libertyből, vagy más hasonló anyagból készül, akkor körülbelül egy áru lesz a szövetruhával.

— Makulatura papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

SZÍNHÁZ.

1912. nov. 12-én, kedden, B) bérletben:

TAIFUN.

Színmű 4 felvonásban.

Személyek:

Dr. Tokeramo Nitobé — Zilahy Gy. Yoshikawa Toyu — Székely Gyula Kobayasi Yegyasu — Kemény Lajos. Hionari Inozé — Bérczi Ernő. Dr. Omay Seikva — L. Farkas Pál. Lindner Ottó, úó — Lajthay Károly Bruck Bernát, tanár — Szabó Gy. Kerner Ilona — Halassy Mariska. Hempel Frida — Vajda Ilonka. Az esküdtszék elnöke — Szilágyi E. Az ügyész — Szászhalmy György. A védő — Pető. A tolmács — Perényi József. A jegyző — Kolozsváry. Kiváncsi esküdt — Máthé Gy.

Heti műsor:

Szardán: Nora, dráma, C) bérlet. Csütörtök: Ostrom, színmű. A) bérlet. Ujdonság.

Pénteken: Ostrom, színmű. B) bérlet. Szombaton: Tengerész Kató, operett. Ujdonság. Bérletszűnet.

Vasárnap délután mérsékelt hely-árral: Taifun, színmű. Vasárnap este kisbérletben: Tengerész Kató operett.

SZÍNHÁZI HIREK.

Az ostrom. Az az érdeklődés, a mely Debreczen város közönségében Benstein «Ostrom» című színműve iránt megnyilvánult, arra indított bennünket, hogy a szenzációs színmű meséjének rövid kivonatát közöljük: Merital Alexandre az ország egyik legelső politikusa, Híres ember, nagy szónok, Nem csoda, hogy beleszeret egy fiatal leány. Meritalt nagyon meglepi, mert ezt a leányt saját fiának szánia. De Renée szerelme nemcsak meglepi, de meg is örvendeztet, meg is hatja és végül úgy érzi, viszonzozza érzelmeit. Merital nagy esemény előtt áll: az a reménye, hogy miniszterelnök lesz, De éppen a legválságosabb pillanatokban az a veszély fenyegeti, hogy egy ifjúkori botlását kihasználják ellene. Frepeau szenátor megérkezik és figyelmzetteti erre Meritalt. Merital megtudja, hogy voltaképpen Frepeau áskálódik ellene és tönkre akarja tenni. Egy izgalmas vallatási jelenetben kiveszi ezt Frepeauból. Mindenki gyanakszik Meritalra, akat a felidézett hullámok elsöpréssel fenyegetnek. De nem hagyja magát. —

Harcra kell a cselszövök ellen és Renée szerelme ehrositi a küzdelemben. Merital győzött, a bíróság és közvélemény előtt. De ha mindenki-vel szemben igaza maradt is, nem akarja félrevezetni Renét és elmondja neki, hogy mi indította ifjúkori ballépésének, egy lopásnak elkövetésére. Renée az ebeszélés hatása alatt még jobban megszereti Meritalt, kibékíti családjával és Merital végleg hátat fordítva a politikának, Renée mellett találja meg a boldogságot. Az érdekesítő és hatásos színműben a szerepek a következőleg vannak kiosztva: Merital —

Zilahy, Renée — Halasi Mariska, Frepeau — Kassay, Georgett — Vajda Ilonka, Garancier — L. Farkas Pál, Dániel (Merital fia) — Bérczi, Julian — Szászhalmy.

HIREK.

A nagy katasztrófa tanulságai.

Törökország sorsa már elintéztett. Vége van már. Porban hever. Élete percek kérdése csupán. Meg nem lehet hosszabbítani semmiféle csodaszerezzel. Még néhány nap és vége a félholdnak Európában. Azokat a morzsákat is, melyek a vasfogu idő századok elmúta után meghagyott az ozmán birodalomtól, elkaparintják a Balkán-államok és a holttestből lecsipik a raguk részét az örökké kárógó hollók is: a nagyhatalmak.

Lehetetlen megindultság nélkül szemlélni a világtörténelem e most készülő tragikus fejezetét. De lehetetlen e nagy tragédia okait észre nem venni. Mi okozta Törökország végső romlását? Az elkeseredett politikai pártoskodás és az elhatárolódott korrupció. A néhány esztendővel ezelőtt uralomra jutott tju-törökök kirtotiak Törökországban mindent, ami a régi rendszer maradványa volt. Hogy uralomra juthassanak és hogy uralmukat megtarthassák: politikai lényezővé emelték a katonaságot. Széthintették a fegyverkezett szervezetben — a melynek, hogy feladatát teljesíthesse, életföltétele a legpedánsabb fegyverem, a parancsnak vakon való engedelmesség — a politika méltóságát. Így történt, hogy siralmasan megromlott a török sereg.

... Folyik még a háború és az emberek még mindig nem tudnak feleledni ámulatukból: hogyan lehetséges, hogy ilyen hirtelesen, mint valami kártgyávár, összemolt a hatalmas ozmán birodalom? De hiábavaló már minden ámulás, minden megdöbbenés: a tragédia befejeztetett. Ideje már, hogy a háborús színtérről megint önnagunk felé forduljon a figyelmünk. És a rettenetes dráma rugót ismerve, nagyon is sok okunk van arra, hogy ráeszméljünk: a mi szerencsétlen hazánkban a viszonyok mennyire hasonlóak azokhoz, amelyek Törökországot fölbomlasztották.

— **Szabad Iskola.** Holnap, szerdán dr. Kovács Gábor, egyetemi magántanár, a Szabad Iskola titkára tartja meg a nagy francia filozófus, Jean Jacques Rousseau-ról szóló előadását abból az alkalomból, hogy ez év június hó 28-án volt kétszáz éve Rousseau születésének. Az előadás 6 órákor kezdődik este az Ipartestület dísztermében Simonffy-utca 1—c. II. em.) és teljesen ingyenes.

— **A Hitelbank gyásza.** A Debreczeni Hitelbank igazgatója: Bodnár Miksa szervi szívbajban elhalt. A megboldogult jelentős szerepet játszott Debreczen társadalmi és közgazdasági életében. Családját és a Hitelbankot váratlanul érte ez a csapás, amely városunknak egyik legrokonoszenesebb egyéniségét ragadta el közülünk. Bodnár Miksa temetése holnap délelőtt fog lefolyni az izraelita vallás szertartása szerint.

— **Elgázolta a kocsi.** Pening István 67 éves 3. számú hordárt ma délelőtt a városháza előtt egy kocsi elgázolta. A szerencsétlen öreg ember kezén, lábán és fején súlyos sérüléseket szenvedett. Az elgázolt hordárt a mentők szállították be a kórházba, ahol gondos ápolás alá

— **Halálozások.** A mai nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Marsovszky István rk. 69 éves, Nemes Sándorné rf. 62 éves, Sugár Jolán rk. 19 éves.

— **Hirdelmény.** Találtatott pénz-tárca pénzzel, többféle ruhanemű, botok és esőernyő, 1 karék, 1 kabát, több kulcs, 1 cuntybla, igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi kapitányságnál: Szent Anna-u. 9. sz. alatt.

— **Ma este egy híres salon tambera női zenekar hangversenye** Czako Imre szolista vezetésével a Simonffy-utca Remény-kávéházban

— **Kezességi okiratok kiállítás** a vármihelyezésnél. A keresk. m. kir. miniszter megküldötte a keresk. és iparkamarának a vármihelyezési okirat mintáját. Az okirat-minta a kamaránál megtekinthető.

— **A Zenekedvelők Köre a Munkás-Othonban.** A Debreczeni Zenekedvelők Köre e hó 17-én, vasárnap délután négy órákor népszerű hangversenyt rendez a munkásság részére a Munkás-Othonban. Zenetörténeti előadás keretében vonós-négyes, gordonka, hegedű, ének és zongora darabok lesznek bemutatva. Másor a helyszínen kapható.

Telefon.

Saját tudósítónktól.

Háború előtt.

Budapestről jelentik: Városszerte nagy a izgalom. Csaknem bizonyosnak veszik, hogy a Monarchia és Szerbia között kiüt a háború.

Szegedről jelentik: Az iskolai hatóságokhoz bizalmas rendelet érkezett, amelynek értelmében el kell készíteni, hogy az összes iskolák legközelebbi idő alatt kórházakká átalakíttassanak.

Szerbia heneog.

Budapestről jelentik: Ugyancsak megnőtt a szarvuk a balkáni fejedelemségeknek. Biztos értesülések szerint Szerbiának eszéágában sincs a Monarchia felszólításának engedni. Szerbia el van tökéltve arra, hogy az albániai tengerpartot megszállja. Különben sincs Szerbiának mitől félnie; a balkáni szövetség programja az, hogy: mind egyért és egymásért.

Szerbia és balkáni szövetség.

Belgrádból jelentik: A balkáni szövetség el van tökéltve, hogy Szerbia jogait az alban partvidékeken — megvédelmezzék, Szerbia nem terjeszkedhetik az aegai tenger felé és viszont a szövetség tiszteletben kívánja tartani Szerbia jogát az Adriai-tengeren.

Oroszország mozgósít.

Budapestről jelentik: A helyzet nagyon komoly. Oroszország mozgósít és fegyverrel is kész Szerbia és a balkáni szövetség mellett állást foglalni.

Éjszakai tárgyalások a trónörökösnel.

Budapestről jelentik: A trónörökösnel egész éjszaka tárgyalások voltak. Előkelő katonai vezető emberekkel értekezett a trónörökös egész éjszaka, ma reggel pedig misét hallgatott. A tárgyalások természetesen a balkáni kérdéssel kapcsolatosak.

Török győzelem.

Konstantinápolyból jelentik: Seregeink ma visszafoglalták Csorlut és általános offenzívába mennek át

Véres harcok

Szófiából jelentik: Drinápoly körüli véres harcok folynak. A város erősen tartja magát. A bolgár sereg ostromolja a csatlódszai védővonalat.

Olaszország velünk.

Budapestről jelentik: Dunev, a bolgár Sebjanje elnöke ma Budapestről elutazott.

Bécsből jelentik: Biztos forrásból származó értesülések alapján Olaszország Szerbiával szemben kitart Ausztria-Magyarországgal. Az olasz hajóraj már utra is kelt az Albánpartok felé.

Színházi levél.

Debreczenben is ösmertetik már legközelebb színésznők a divatot — akárcsak Márkus Emma A kereskedő reklámuk mindenesetre érdekes forrása egy mert közvetlenebbül hat. A színésznő többé-kevésbé ele gáns szokott lenni, így kívánja a szerepe.

A színpadon olykor szenzációs kosztümök vonulnak föl. Szegény iró, olyan mindenny, hogy mit mondasz olyankor: számárságot avagy okos dolgot A hálgyszemek villamos batorjai belekapcsolódnak ezekbe a ruhákba. Ók a nő szép új ruháját elvezik, esetleg kritizálják. Ki csinálta? Mennyibe kerülhetett? Ki fizeti az árát? — Föltétejem hogy Márkus Emma éppoly kevés önzetlenséggel áll ki a pódiumra reklámozni szerkesztői (a szájába adott mondanivalóka) egy cégnek; mint ahogy valószínűleg a debreceni művésznők is jogot tartanak a szerzői honoráriumra. Végterc — legajább látszólag — szellemi munkát fejtettek ki, azonkívül föl is léptek.

Szenzációssá azonban úgy válhatnának az előadások ha elondma rák azt is milyen uton-módon kell egy jó hamudikat szerezni, akik a ruhákat kifizetik? — (Az első első ugyanis a művésznő, a másododik pedig a szabó.)

Amint hogy ez a probléma rég emészti ugyanis az én naív gyermek kedélyemet. Hogyan kell elkezdeni az ügyet? Nehezebb lehet ez minden másnál a világon. A folytatással csak megbirkózik valamiképpen az ember, de a kezdet, a kezdet!

Ugyanazért fölkerestem az egyik művésznőt. A nevét nem árulhatom el, mert semmi kedvem a reklám csinálásához!

— Mondja el drágám, hogyan kell a dolgot elkezdeni? Mi a szokás? Gazdag aranyifju vagyok majd fölvet a pénz és ambícióim vannak.

— Legyen szerencsém, tehát kezdjük!

— Ne értsen, drágám, félre. En a gazdagságomat csak elméleti fölteként említettem. Ha azonban ilyen körülmények között is állja a kezdet, semmi ellenvetésem.

— Maradjunk csak az elméletnél.

— Hallgatom.

— Hat ön egy szép napon bejárja a várost, megáll minden ház előtt, a melyen lakscédula lityeg. Szóval egy ótszófás lakást keres.

— Négy szoba nem elég?

Semmi esetre. Önnek kell lennie. Azt kibérei, újra tapétáztatja, aztán a butorshoz rándul. Jónapot, kedves butoros, mondja kegyed, mutassa meg a legszebb holmijait, a mik teljesen kielégíthetik egy elkényeztetett finom nő igényeit.

— Ez maga?

— Persze hogy én vagyok. De ne zavarjon. A butoros hamar összeszerkeszt őt szobára való holmit. El is szállítja, be is rendezi a lakást, nem felelkezik meg a képekről, a koryháról, a mellékhelyiségekről. Jön a tél, hát tekintetbe kell venni az élelscamát, meg a lőspincét, nem felelkezik meg a borospincéről. Érti?

— Persze hogy nem felelkezem meg.

— Akkor kegyed kiállít egy csekket valamelyik előkelő fővárosi divatcég címére és el nem feledni valói között helyet foglal a fehérneműs, továbbá a finom suszter.

— Bocsánat, finom susztert nem ismerem.

— Az nallékes, hogy milyen az egyénisége. Az áruja legyen finom. Szóval gondoskodva minden elképzelhetőről, kényelemről, jólétről, bankbeli folyószámláról, — kegyed eljön hozzám és meghív, látogatni meg egy hübjós kis fészket. Eppen ha ráérek, kelletlenül elmegyek. Maga megmutat nekem mindent, végül féltérre ereszkave, izgatott hangon fölajánlja számomra az egészet, aggodalmasan lesve, mit felelek rá?

— Hát mit felel?

— Ha jó kedvemben talál, elfogadom a fészket mellékletestül.

— És aztán?

— Aztán figyelemzettem, hogy most lőj a fejem, hagyjon magamra.

— Tovább, tovább...

— Maga megkérde, mikor szabad tiszteletét tenni? En nem tudok választ adni. Elmegy.

— És?

— És akkor telefonálok a barátomnak, hogy látogasson meg az új otthonomban, amit egy gimpl bocsátott a rendelkezésemre.

Tarka krónika.

Robog a debreczeni vonat Budapest felé. Az egyik fülkében utazók beszélgetnek. Az egyik utazó porszivó gépekben utazik.

— Ma már minden intelligens család háztartásában van egy porszivó gép — hüszkélkedett az utazó.

— Dehogyan van — ugratta egy kol légéja — hiszen ezek a gépek egészen használhatatlanok.

— Mit? Használhatatlanok? Soha olyan tökéletesen nem lehetett egy lakásból eltávolítani a port, mint a mióta porszivó gépek vannak.

— Jó, jó — mondta egy másik utazó — annak is meg van a hátránya. Nekem panaszkodott egy külföldi ember, hogy porszivó géppel tisztította a lakását és a boldogult nagyhályja hamvai is eltűntek a hamvvederből.

A nyolcéves kis Lili, aki már tudja, hogy viseli magát egy urileány, panaszzsal ment a nagymamájához:

— Nagymama kérem, az Ervin megcsókolt...

A nagymama a fejét csóválta:

— Ejnye, ejnye!... És hol csókolt meg?

— A szemétdombon! — felelte a kis unoka.

A szerkesztésért felelős Voith György

∴ HIDVEGER ANTAL ∴ Foglalkozik
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám. **az összes**
bankügyletekkel

A debreczeni izr. szent egylet (Chevra Kadisa) előjárósága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdemes tagja

BODNÁR MIKSA

ur életének 52-ik évében 1912. nov. hó. 12-én jobblétre szenderült. A megboldogult hűt. tetemei 1912. november hó. 13-án délután 1/3 órakor fognak a Külsővásártér 5 sz. gyászházából az izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni, mely kísérethez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkéretnek.

Debreczen, 1912. nov. hó. 12-én.

Az izr. szent egylet előjárósága.

Értesítés!

Az alulírottánál kapható Dvorzsák János pápai praelátus „Idézetek tára“ cz. közel 1000 szerzőtől 4154 idézetet tartalmazó hirneves örökbecsű munkája. Szemelvények a hazai és külföldi modern clasikai az egyház és világirodalomból, gyöngyök a szent Atyák műveiből vallás-erkölcsi vezéreszmék kitűnő férfiak irataiból, közmondások a magyar népeletről, kalászkok a szépirodalom mezejéről képezik foglatatát.

A közel 500 oldalra terjedő vaskos művet míg a csekély készlet tart, egész vászon diszkötésben leszállított áron 4 koronáért küldeni kész vagyok.

Kecskemét, 1912. okt. hó. 30.

Kontz János

II. ker. Mária-város Cserép-u. 15

Jegyzet: Szétküldés csakis postautárvétellel.

Ludóser János

női, pipere csipke
és rövidáru üzlete

(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyon
harisnya és

párisi ujdonságokban.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wosselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szűkségletét
nállam szerezzé be.

Szőlősgazdák

és

szőlőtelepítők figyelmébe!

Aki szőlőjét újra akarja telepíteni,

Aki szőlőoltványt akar rendelni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató diszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania
Szőlőtelepítő vállalat

Maros-Vásárhely,
Dr. Gecse Dániel-utca 39. szám.

Gutmann Testvérek

köszönbányái

Budapest, V., Béla-utca 6. szám.

Elsőrendű porosz darab-, kocka- és diószén szoba- és konyhafűtésre.

Ostrag-dombrau, darab-, kocka-, dió- és aknaszén gép- és kazánfűtési célokra.

Ostrau mosott finom és durvaszerű kovacszen.

Drenkovai szén ipari célokra, saját gőzöskényél szállítva.

Ostrau-dombrau pirszen öntőde és szivógáz célokra.

Ostraui kőszén brikett 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Elsőrendű porosz „Király“-bányai 1, 3 és 6 kilogrammos brikett, konyhafűtésre kiválóan alkalmas.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válaszra szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Vaskályhák legjutányosabban Tóth Józsefnél a Margit-fürdővel szemben. Telefon: 773.

OLCSÓ és jó órák, ékszeres legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debreczen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltetnek.

Az Iparkamara új palotájában egy 1. emeleti lakás 3 utcai, 2 udvari szobával és minden mellékkeliséggel, továbbá egy sarok lakás 6 utcai szobával kiadó.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazása azonnali helyre. Eötvös utca 64.

A főtéren
üzlethelyiség

azonnal kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével **Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“** jelígre beküldi. — Nem ügynökség.

Ideggyenge

férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszaszerzésére legmegbízhatóbbak az

evaon-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. próbadoboz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerész

Pozsony, II. Frigyes főherceg-ut 20

Amerikai Parti Aruház

Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árakat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek.

Finom zefir férfi ingek K 2.50-től
Finom fehér " " " 2.- "
Férfi gallérok " " " -18 "
" sapkák " " " -50 "

Fiú és leány szalmakalapok, -30 "
Finom női batist és zefir blousok " " " 2.- "
Finom női selyem blousok " 3.- "
Férfi nadrágtartók " " -50 "
Kész pongyvlák minden kivitelben " " " 4.30 "
2 méter szerb vászon " " -22 "

Selyem sálak minden elfogadható árárt.

Tisztelettel **Löwenheim Albert.**

